

1. ΑΣ ΔΟΥΜΕ ΤΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 13/10/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 13/10/2022

Σελίδα: 16

Innews AE - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

Ας δούμε τι δεν είναι η συμφωνία

Οι τίτλοι είναι παντού: «ιστορική συμφωνία», «πήραμε όσα θέλαμε» – δύσκολο να πιστέψει κανείς ότι ιστορικοί εχθροί συμπίπτουν σε μια κοινή πορεία για το μέλλον. Η συμφωνία για την οριοθέτηση των θαλάσσιων περιοχών του Ισραήλ και του Λιβάνου στην Ανατολική Μεσόγειο είναι το αποτέλεσμα πρωτότυπης σκέψης και διάθεσης συμβιβασμού σε ένα κλίμα καλής θέλησης, όπου τα μέρη έχουν συμφωνήσει να βάλουν στην άκρη τα μεγαλύτερα πολιτικά διακυβεύματα που τους χωρίζουν και να ασχοληθούν με τα πρακτικά θέματα που τους ενώνουν – σας θυμίζει κάτι; Υπό την έννοια αυτή, είναι ενδιαφέρον να δούμε τι δεν είναι η συμφωνία αυτή.

ΓΝΩΜΗ

ΤΗΣ
ΜΑΡΙΑΣ
ΓΑΒΟΥΝΕΛΗ

Δεν είναι μια διμερής συμφωνία μεταξύ Ισραήλ και Λιβάνου. Οι δύο χώρες εξακολουθούν να βρίσκονται σε κατάσταση πολέμου και ο Λίβανος να μην αναγνωρίζει το κράτος του Ισραήλ: καμία συμφωνία δεν θα μπορούσε να υπογραφεί μεταξύ τους. Η «συμφωνία» είναι στην πραγματικότητα δύο συμφωνίες, της κάθε χώρας χωριστά με τις ΗΠΑ, τα τελικά κείμενα των οποίων δεν έχουν ακόμη γίνει γνωστά. Η κοινή βούληση των μερών προκύπτει από το σύνολο των δύο

κειμένων. Επιπλέον, επειδή πρόκειται για συμφωνίες απλοποιημένης μορφής, οι δύο κυβερνήσεις μπορεί να επιλέξουν να μην τις φέρουν στα κοινοβουλιά τους προς κύρωση, παρακάμπτοντας δύσκολες πολιτικές συζητήσεις.

Δεν είναι συμφωνία οριοθέτησης των θαλάσσιων ζωνών. Οι συμφωνίες δεν καταλήγουν σε συγκεκριμένη γραμμή οριοθέτησης, η τυπική συμφωνία επί της οποίας θα περιμένει την επόμενη ημέρα. Πρόκειται για διευθετήσεις για την οικονομική αξιοποίηση γνωστών κοιτασμάτων, από τα οποία όμως σαφώς προκύπτει η οριοθετική γραμμή. Έτσι το κοιτάσμα Karish, γύρω από το οποίο υπήρξε ένταση τον Ιούλιο 2022 όταν το Ισραήλ κατέβριψε τρία drones της Hezbollah πάνω από ισραηλινό πλοίο ερευνών, αναγνωρίζεται επισήμως υπό ισραηλινό έλεγχο: οι αρχόμενες εργασίες αξιοποίησης συνεχίζονται απρόσκοπτα και ήδη αυτή την εβδομάδα η (δικιά μας) Energean ξεκίνησε τις δοκιμές λειτουργίας αγωγού που θα μεταφέρει φυσικό αέριο προς την ακτή του Ισραήλ. Αντιθέτως, το διασυνοριακό κοιτάσμα Qana θα αξιοποιηθεί από τον Λίβανο, με την πληρωμή αποζημίωσης για το τμήμα που εξακολουθεί να βρίσκεται στην ισραηλινή πλευρά. Δεν πρόκειται και εδώ για διακρατική συμφωνία συνεκμετάλλευσης: οι εργασίες ανατίθενται στην Total, η οποία βρίσκεται ήδη στη Βηρυτό για συζητήσεις και η όποια πληρωμή συμφωνηθεί θα γίνει απευθείας από την εταιρεία προς το Ισραήλ, οψέποτε προκύψουν έσοδα.

Ενδιαφέρουσα είναι και η παράμετρος ασφάλειας, όπως προκύπτει από τις συμφωνίες. Ο Λίβανος διακαώς επιθυμούσε η προσωρινή γραμμή διαχωρισμού που δημιούργησε το Ισραήλ μετά το 2000 να μην επιστημοποιηθεί ως διασυνοριακή γραμμή: φαίνεται ότι αυτό καλύπτεται ρητώς. Από την άλλη, αναγνωρίζεται στο Ισραήλ ζώνη ασφαλείας 3 ν.μ. περί την ακτή στη δική του πλευρά.

Θα είναι πολύ ενδιαφέρον να δούμε αν οι συμφωνίες θα εφαρμοστούν στην πράξη – και να βγάλουμε τα συμπεράσματά μας και για τη δική μας γειτονιά.

Η Μαρία Γαβουνέλη είναι καθηγήτρια Διεθνούς Δικαίου στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και ειδικός σύμβουλος στο Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ).